

MUŠLE

Hana Kolaříková

Copyright © Hana Kolaříková, 2015

Cover © Radek Jahůdka, 2015

ISBN 978-80-7473-281-2

Hvězdooká

*za oknem
ptáček zpívá
o dávno prožitém životě*

byl můj?

Když jsem se narodila, jako kdybych se vynořila z oceánu vzpomínek. S každým dnem, měsícem a rokem se rozmlžené zastřené světlo vyjasňovalo víc a víc, svět nabýval pevných a světlých kontur, ale taky temných stínů. Učila jsem se žít v omezenosti lidského těla a zjišťovala jsem, že tento svět je plný bytostí, jimž sedí na jednom rameni anděl a na druhém démon.

Své rodiče jsem poprvé spatřila až v sedmnácti letech a do té doby jsem si často přála zavrtat se zpět do matčiny dělohy. Vplout mezerou mezi dvěma kamenými bloky nebo se protáhnout skrz skalní puklinu zpátky do toho útěšného nic, do všehomíra, a dosáhnout stavu oceánského vědomí. Na chvíli se ztotožnit s rybou, tak jako plod v matčině těle, zažívat jednotu s celým vesmírem, zkušenost celé existence a možnost prožít sama v sobě každého tvora, který kdy žil. Místo toho jsem byla vržena v nedokonalé tělesné schránce do mlhavého vesmíru a k jeho opětovnému poznávání mi mělo stačit pět smyslů silně limitovaných možností mi mozku.

Byla to doba komunistické normalizace nastalé po okupaci sovětskými vojsky. Hranice byly uzavřené, což

hodně ovlivnilo život mé rodiny. Mí rodiče totiž hned po mém narození nedovoleně opustili republiku a tím se dopustili trestného činu. A za to, že osm měsíců předtím do sebe narazili na chodbě pražské psychiatrické léčebny a zamilovali se do sebe, mohl dietylamid kyseliny lysergové.

Místo rodičů mě od narození vychovávala babička společně s tetou Terezkou. Hned od prvních záblesků vědomí sebe sama moje mozkové filtry, které normálně slouží k zabránění prožitku magických dimenzí mysli a k filtrování nespočetných kosmických vjemů, propouštěly přes hranice mého vnímání víc, než bylo obvyklé. Mívala jsem silné vizuální, sluchové a hmatové halucinace. Díky tomu jsem vyrůstala do podivínského a samotářského dítěte, nad kterým lidé nevěřícně kroutili hlavou.

Vlastnila jsem nespočet spontánních vzpomínek od nikud a dodnes netuším, čím vlastně byly, protože patřily jiným dobám a jiným místům. Čím byla vzpomínka časově vzdálenější, tím byla pro mě jasnější a živější. Říká se, že než duše vystřídají těla, musí projít mořem zapomnění a nad celým přechodem dohlíží anděl zapomnění, ale stává se, že i on sám zapomene odstranit z paměti stopy předešlých životů. Ať už je to, jak chce, mezi šestým a sedmým rokem moje rozpomínání na dávno prožité životy vymizelo. Avšak i teď, v mých čtyřiceti letech, některé dávné obrazy vidím stále před sebou v živých barvách, tvarech, zvucích a vůních. Plují jako oblační beránci mou myslí a občas se vplétají do mého současného života.

Dodneška si třeba pamatují barokní kapličku Panny Marie. Čerstvě nabílená svítí mezi čtyřmi vzrostlými stromy. Na stříšku usedá vlaštovka, hned zase poskočí

na rameno kovového křížku a se švitořením mizí uvnitř roubené stodoly, aby skrze ni prolétla do chléva.

Pamatuji se také na silného muže. Voněl potem, dobyt看em, půdou, na které hospodařil, ženským klínem a vždy věděl, ke které světové straně je obrácen čelem. Byl to můj muž.

Pamatuji si švédského vojáka s kyrysem a ryšavým knírem. On byl můj vrah.

Pamatuji se na blesk, jak rozčísł nebe a zapálil kostelní věž pokrytou šindelem. To byl můj Bůh.

A moje nejvzdálenější vzpomínka přesahující spoustu generací do minulosti mi maluje před očima miniaturní zlatou sponu vykládanou emailem ve tvaru orla letícího střemhlav. Byla vyrobená pro oči bohů a já, divoká a nespoutaná barbarka, jsem skrze ni spínala nejen svůj plášť, ale i čas.

Moje nejbolestnější vzpomínka ze všech však patří tomuto životu, sedmdesátým létům dvacátého století, beskydskému kraji, začíná v den mých pátých narozenin a nezahrnuje ani rok. Je celá rozvrkočená, nesouvislá, rozpadlá do rozmanitých střípků a s odstupem tolika let možná i klame, a abych ji zase složila dohromady, nezbývá mi než si s těmi střípky hrát, tak jako to dokážou jen malé děti. Bez logiky, avšak s magií.

A tak proplouvám vrzajícím korábem proti proudu času do roku 1977, do malé vesničky na pomezí Moravy a Slezska, do kuchyně mojí babičky. Kolem mě stojí Terezka a její muž, strejda Zbyněk a sousedka Mařenka. Babička zapaluje poslední pátou svíčku na dortu a nahlas děkuje Bohu, že mě zachoval při zdraví. Plamínky kmitají našimi propletenými životy a derou se vzhůru k nebi.

„Sfoukni je, sfoukni,“ nabádá mě.

Foukám z celých plic, plamínky zhasly a paměť mé prastaré duše čadí do ztracena. Mé dětské a přitom neobvyčejně rozšířené vědomí přesahující možnosti normálních lidských smyslů a ignorující realitu společnou všem lidem na chvíli splasklo.

Všichni tleskají.